

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการ คือ เพื่อศึกษากลวิธีการแปลสำนวนจากบทภาพยนตร์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความหมายของสำนวนภาษาอังกฤษกับบทแปลภาษาไทยจากบทภาพยนตร์ภาษาอังกฤษที่ได้รับรางวัล Academy Awards สาขาบทภาพยนตร์ดั้งเดิมยอดเยี่ยม ค.ศ. 1994-2004 จำนวน 9 เรื่อง ได้แก่ 1. Pulp Fiction; 2. The Usual Suspects; 3. Fargo; 4. Good Will Hunting; 5. American Beauty; 6. Almost Famous; 7. Gosford Park; 8. Lost in Translation; 9. Eternal Sunshine of the Spotless Mind แนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ทฤษฎีการแปลของนิวมาร์ก ใช้ในการวิเคราะห์กลวิธีการแปลสำนวน และทฤษฎีการวิเคราะห์อรรถลักษณะใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความหมายของสำนวนภาษาอังกฤษกับบทแปลภาษาไทย

ผลการศึกษารูปได้ว่า กลวิธีการแปลสำนวนภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยมี 5 กลวิธี ได้แก่ 1. กลวิธีการแปลแบบคำต่อคำ 2. กลวิธีการแปลแบบสำนวน 3. กลวิธีการแปลแบบเอาความ 4. กลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ 5. กลวิธีการแปลแบบละความ กลวิธีการแปลที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ กลวิธีการแปลแบบเอาความ รองลงมาได้แก่ กลวิธีการแปลแบบสำนวน กลวิธีการแปลแบบคำต่อคำ กลวิธีการแปลแบบละความ และกลวิธีการแปลแบบทับศัพท์ ตามลำดับ

จากการศึกษาความหมายของสำนวนภาษาอังกฤษและบทแปลภาษาไทยด้วยการวิเคราะห์อรรถลักษณะพบว่า ผู้แปลแปลโดยนำเอาใจความสำคัญของความหมายของสำนวนภาษาอังกฤษมาแปลเป็นภาษาไทยโดยพิจารณาจากอรรถลักษณะที่ตรงกันของสำนวนภาษาอังกฤษกับบทแปลภาษาไทย ซึ่งอรรถลักษณะที่ตรงกันนั้นเป็นอรรถลักษณะแสดงความหมายสำคัญของสำนวนภาษาอังกฤษ แสดงให้เห็นว่า ผู้แปลได้แปลโดยที่ยังคงรักษาความหมายที่ต้องการสื่อของสำนวนภาษาอังกฤษเอาไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางที่ใช้ในการแปลโดยทั่ว ๆ ไป